

Sketch 5: Van Zweden, Perziken en Engelsen

1655-1665.

In 1655 is d'r een conflict mit de Zweden, die kampement hebben an de zuudgreens, bij de rivier de Delaware. Pieter mit 600 man d'r op of. Dat maekt indrok, de Zweden geven zich zonder slag of stoot over.

Amper weeromme van de Delaware is d'r stront an de knikker mit de indianen. Anlieding is een Nederlaanse boer, die een indiaanse vrouw betrapt bij et stelen van perziken. De boer schiet de vrouw dood. Heur indiaanse familie eist genoegdoening. Zo brekt in 1658 de zonuumde Perzikenoorlog uut.

As dat krek achter de rogge is, begint et gesodemieter mit de Engelsen.

Dat wordt een conflict dat inkelde jaoren anhoolt. Tot in 1664 admiraal Richard Nicolls verschiept op de rede van Ni'j Amsterdam. Mit 4 oorlogsschepen en 450 seldaoten dwingt hi'j Pieter tot et overdregen van de kelonie an de Engelsen. Ni'j Amsterdam wodt Ni'j York.

Pieter wodt weeromme fluiten naor Nederlaand. De Amsterdamse bestuurders willen hem tot zondebok maeken veur et verlies van Ni'j Nederlaand.

Speulers:

Douwe Dekzwabber (D) – matroos
Sietse Scheurboek (S) – koksmoot
Pier Pennelikker (P) – boekhouder (hoolt et scheepsjournaal bi'j)

Figuranten:

Zweden – op de achtergrond bezig mit et in mekeer zetten van een toren, bouwtekening d'r bi'j.

Pier leest. Douwe en Sietse eten een perzik.

D: Ik vien die Pieter wel een baozien. Wat jow, Sietse?
 S: Dat kuj' wel stellen, ja. Man, man, wat een gedonder mit die kerel.
 D: Mar an de ere kaant ok wel weer een biezunder man.
 S: Zeker. Gouverneur van Ni'j Nederlaand. Stichter van Ni'j Amsterdam.
 D: Dat wodde laeter toch New York?
 S: Dat geloof ik al. Moeten we mar even an Pier vraogen.
 D: Pier!
 P: Ja, wat is d'r?
 D: Dat Ni'j Amsterdam van oonze Pieter. Dat wodde laeter toch New York?
 P: Ja, dat klopt.
 D: Hoe zat dat dan?
 P: Oh, daar gaon nog een peer ere akkefieties an veuraf. Za'k jim vertellen. Wat eten jim daar trouwens?
 S: Perziken. Willen jow ok iene?
 P: Lekker. Hoe kommen we daar an?
 S: Krek insleugen doe we Lissabon andeden.
 D: Mar hoe zit dat now mit New York?
 En wat doen die mannen daar achter oons?
 P: Kalm an, Douwe.
 We pakken de draod weer op in et jaor 1655. Pieter is al bi'jna 10 jaor gouverneur in Ni'j Nederlaand. D'r bin al een stokmennig konflikten west

an de greenzen van de kelonie en mit de plaetselike bevolking. Mar Pieter het nog altied de wiend d'r onder.

In 1655 is d'r an de zuudgreens een konflikt. Bi'j de rivier de Delaware.

S: Mit de indianen neme ik an?

P: Nee, mit de Zweden.

D: Zweden? Weren die daar ok dan?

P: Zeker. Die hadden an de Delaware heur kampement opsleugen.

D: Oh, en dat zeug d'r vanzeuls bedreugend eut.

S: Wat zeggen jow, Douwe?

D: Deut deut d'r bedreugend eut zeug. Da's Zweeds.

S: Jaja.

P: Now, et klinkt best wel Zweeds...op zich...

S: Goed, die kampeerden dus an de Delaware.

P: Die hadden daar kampement opsleugen ja. Dat is toch krek even anders.

D: En Pieter vun dat mar niks, neme ik an?

P: Zo is et. Dat die trok mit 600 man naor de Delaware.

S: Oei, al weer knokkeri'je.

P: Dat vul mit. De Zweden weren zo onder de indrok, dat ze d'r vandeur gongen.

Zweden: Da's neut de ienige reuden heur!

P: Oh nee? Wat dan nog?

Zweden: We kriegen die verheupte gevechtsteuren niet op tied in mekeer.

S: Jim kriegen de gevechtstoren niet in mekeer? Wat zullen we now beleven?

Zweden: Neu man..... die verrekke IKEA-bouwteukeningen ok altied.

Niet uut te kommen.....

En ie holen nog altied onderdeulen over ok!

(Zweden of)

D: Die slag hadde Pieter vlot wunnen. Vrede op eerde!

P: Niet echt, Douwe.

S: Nog meer gedoe?

P: Jawis. Pieter was amper weeromme van de Delaware, hadde hi'j stront an de knikker mit de indianen.

D: Laot mi'j raoden. De spiegelties weren breuken en de kraalties weren op.

P: Was et mar zo ienvoeldig. Nee, et leup uut de hand omreden een Nederlaandse boer veur eigen rechter speuld hadde.

Die hadde een indiaanse vrouw betrapt op et stelen van perziken. Hi'j hadde die vrouw doe doodscheuten. Dat pikte de familie niet.

S: Doodscheuten? Om een perzik? As jim d'r trouwens nog iene willen....

D: Nee dank je, mi'j te gevaorlik.

P: Om een perzik ja. Dat leup uutaenlik op een komplette oorlog uut. De Perzikoorlog in 1658. Waor gebeurd.

D: Daar zat dan wel pit in.

S: Huh?

D: Ja... daar zat wis en zeker pit in.

P: Waoromme daenken jow dat?

D: Al es een perzik zònder pitte zien dan? Haha.

P: Daank mar weer, veur jow zinvolle bi'jdrege.

D: Graeg daon.

S: Hoe leup dat of, Pier, die Perzikoorlog.

P: Pieter wun ok die slag.

D: En at nog jaoren perzikpudding in Ni'j Amsterdam.

P: Wie weet... Tot an 1664 toe, daenk'.

- S: Wat gebeurde d'r in 1664?
- P: De Engelse admiraal Richard Nicolls vaerde mit 4 oorlogsbotten en 450 zwaar bewaopende seldaoten de rede van Ni'j Amsterdam binnen.
- S: Die kwam wis niet op de thee!
- P: Nee, zeker niet. Die overmacht was te groot veur Pieter Poot en zien mannen. Ze wodden dwongen de kelsonie Ni'j Nederland over te dregen an de Engelsen. Aende oefening.
- D: Now, dan kwamen die Engelsen niet op de thee, nee. Mar Pieter kwam wel mooi op `e koffie!
- S: Wodde Pieter gevangen zet? Hebben ze `m vermoord?
- P: Nee, hi'j was alliend de kelsonie kwiet en keerde naor Nederland weeromme.
- S: Ik neme an dat hi'j dàor niet mit kenongeknal en een erewaacht ontvongen wodde, liek as destieds in Ni'j Nederland.
- P: Dat hej' goet raoden Sietse. Hi'j wodde drekt op et mattien reupen deur de Amsterdamse bestuurders.
- D: Op zoe'n mattien, waor as mit grote letters welkom op staot?
- S: Liekt mi'j niet, Douwe. Hi'j zal wel op zien donder kregen hebben.
- D: Daenk ik ok, ze zullen `m wel een flinke poot uutmri'jd hebben.
- P: Ja, hebbe d'r de gek mar mit. Mar dat kon nog wel es slim reer oflopen veur oonze Pieter.
Mar daorover laeter meer...